گزارش

پزشکیان در مراسم گرامیداشت
پنجمین سال شهادت سردار سلیمانی:

سردار سلیمانی منیت را در خود کشته بود

مراسم پنجمین سالگرد شهادت سردار شهید حاج قاسم سلیمانی در مصلای تهران برگزار شد. این مراسم پس از اذان مغرب با حضور خانواده شهید سلیمانی، برخی مسئولان سیاسی و نظامی و هزاران نفر از اقشار مختلف مردم در مصلای تهران آغاز شد. شرکت‌کنندگان در این مراسم پرچم ایران و حزب‌الله و تصاویر شهید سلیمانی را در دست داشتند و تصاویر بزرگی از شهدای مقاومت از جمله شهید سلیمانی، سیدحسن نصرالله، یحیی سنوار، ابومهدی المهندس و همچنین شهید ابراهیم رئیسی و حسین امیرعبداللهیان در مصلای تهران نصب شده بود.

سخنران اصلی این مراسم مسعود پزشکیان بود که با گرامیداشت یاد سردار سلیمانی، اظهار کرد: ما امروز یاد فردی را به خاطر می‌آوریم که راه وی می‌تواند الگوی همیشگی برای مسیر ما باشد. وی ادامه داد: امام علی (ع) توصیه می‌کند که تقوا را حفظ کنیم. کاری که سردار سلیمانی انجام داد، اجرای توصیه امام علی به همه مسلمانان است. اگر به وصیت‌نامه امام علی عمل کنیم، هیچ ظالمی نمی‌تواند چنین جنایاتی در منطقه انجام دهد. تمام دعواها و اختلافات در کشور و مسلمانان براساس منیت‌هاست. اگر یک مسلمان وابسته به مقام و قدرت و دنیا نباشد، قادر خواهد بود در هر حالتی حق بگوید. دشمن ظالم بودن و یار مظلوم بودن را شهید سلیمانی با خون خود به دنیا نشان داد. تمام زندگی خود را برای مردم و مظلومان طی کرد و با خون خود ظلم را رسوا کرد.

رئیس‌جمهور همچنین افزود: با تمام وجود به سردار سلیمانی افتخار کرده و می‌کنم. او همیشه برای دفاع از مظلوم در داخل و خارج کشور اقدام کرد. او شب و روز در دفاع از مظلوم نمی‌شناخت. او مطیع رهبری بود و وارد جریان‌های سیاسی نشد و برای ایجاد وحدت در جوامع اسلامی تلاش کرد. دشمن دنبال اختلاف بین مسلمانان است. با خدمتگزاری به همه مردم مستقل از قومیت، مذهب و زبان باید دنبال وحدت باشیم. خود را موظف به خدمت به مردم و تحقق عدالت می‌دانیم و از هیچ تلاشی در این مسیر کوتاهی نمی‌کنیم. قادریم براساس چشم‌اندازی که رهبری ترسیم کرده‌اند، پیشرو در صنعت، علم، اقتصاد و فناوری در منطقه باشیم. ادامه راه شهید سلیمانی، ایجاد همبستگی و الگوهای الهام‌بخش برای منطقه و جهان است اما با شعار نمی‌توانیم الگو درست کنیم، بلکه باید در عمل نشان دهیم خدمتگزار مردم هستیم.

پزشکیان افزود: تعهد می‌کنیم که راه این شهدا را با قدرت ادامه دهیم و در مقابل ظلم خواهیم ایستاد. قول می‌دهم که هیچ‌گاه جز راه حق و دفاع از مظلوم و تلاش برای از بین بردن ستم و تبعیض کار دیگری نکنیم و به این مردم خدمت کنیم.

رئیس‌جمهور در ادامه گفت: سردار سلیمانی دنبال وحدت اسلامی بود و دشمن دنبال ایجاد اختلاف است و می‌خواهد کشور را با مشکل مواجه کرده و توطئه کند و ما نباید اجازه دهیم نقشه‌های آنها به نتیجه برسد. قدم اول برای موفقیت، وحدت و پشتیبانی از سیاست‌های رهبر انقلاب و هم‌صداشدن برای حل مشکلات مردم است.

وی در پایان گفت: خداوند شهید سلیمانی را خیلی دوست داشت. او باید شهید می‌شد تا نشان دهد آمریکا، اسرائیل و اروپا چقدر دروغ‌گو، ضدبشری و وحشی هستند. ما با قدرت می‌ایستیم و با وحدت و انسجام، پوزه این نامردها را به خاک می‌مالیم. خدا شهادتی را قسمت ما کند که قسمت شهید سلیمانی کرد. خیلی زور داشت که انسانی به بزرگی شهید سلیمانی در بستر از دنیا برود.

در ابتدای این مراسم، ابراهیم دیلمی، سفیر یمن در ایران هم سخنرانی داشت و با گرامیداشت یاد شهید سردار سلیمانی، بیان کرد: سکوت و ترس ننگ است و ما عاشقان مبارزه هستیم. ما با اشباح می‌جنگیم و در انتظار فرج هستیم. دیوارها را می‌شکافیم و روزنه‌ای از نور ایجاد می‌کنیم تا به پیروزی برسیم. اگر عقب‌نشینی کنیم، به آنچه در قرآن آمده است عمل نکرده‌ایم که یاری‌دهنده خدا باشید. ما یاری‌دهنده خدا خواهیم بود.

وی ادامه داد: ما در قلب نبرد تاریخی و سرنوشت‌ساز هستیم. رژیم صهیونیستی در حال انجام جنایت در فلسطین است، ولی ما در صحنه باقی مانده و با او مقاومت می‌کنیم. ما عقب‌نشینی نمی‌کنیم و راه شهدای مقاومت را ادامه می‌دهیم. شما ملت ایران، بزرگان جهاد و پیروزی و یاری‌دهنده محور مقاومت هستید. همان کاری که شهید سلیمانی یعنی ایستادن در کنار مظلومان انجام داد را ادامه می‌دهیم. هزینه عقب‌نشینی بسیار سنگین است به همین دلیل در صحنه هستیم و به دشمن ضربه سنگینی وارد می‌کنیم.

پس از پایان سخنرانی سفیر یمن، مردم چندین بار شعار دادند که «ای یمن قهرمان، خدا نگهدار تو!».

زینب سلیمانی نیز در این مراسم بیان کرد: امسال میزان محبت و علاقه به سردار سلیمانی وصف‌ناشدنی است، با وجود مشکلات و سرما و بارش برف و باران، مردم در سراسر کشور یاد سردار خود را زنده نگه داشتند. خدای متعال را برای وجود چنین ملتی شکر می‌کنم.

سلیمانی همچنین گفت: حاج قاسم شرط دفاع از حرم را وحدت می‌دانست و این وحدت امروز می‌تواند مشکلات ما را حل کند. او شرط وحدت را اتفاق نظر بر روی اصول می‌دانست. او این اصل را ولایت فقیه و جمهوری اسلامی می‌دانست. آموزه‌های حاج قاسم پیش‌روی همه مسئولان قرار دارد و همه باید وصیت‌های او را بازخوانی کنیم و آنها را در زندگی جاری کنیم.

محمد مخبر هم در حاشیه مراسم بزرگداشت پنجمین سالگرد شهید سلیمانی اظهار کرد: مقابله با افراطی‌گری و تروریسم و احترام به انسانیت و همه ملیت‌ها و مذاهب، هدف مهم شهید سلیمانی در این منطقه پرآشوب بود و همین که در حال حاضر گروه‌های افراطی حتی اگر در منطقه‌ای مسلط می‌شوند، سعی می‌کنند تا از خشونت پیشین فاصله بگیرند و از خود چهره‌ای به‌ظاهر متمدنانه نشان بدهند، حاکی از درس و عبرتی است که در گذشته خود از سرداران مقاومت گرفته‌اند. وی تأکید کرد: شهید سلیمانی رویارویی با داعش و گروه‌های تکفیری، مبارزه با تروریست‌ها را در خارج و دورتر از مرزهای ایران اسلامی دنبال می‌کرد و امنیت امروز ما در داخل کشور مرهون این تدبیر و هوشمندی است.

مخبر افزود: شهید سلیمانی قهرمانی زنده در جامعه ایرانی است و فراتر از جنگ و مبارزه، برای صلح جنگید و همین هدف بزرگ، او را به اسطوره‌ای در میان همه ملت‌های آزاده جهان تبدیل کرد. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام ادامه داد: شهید سلیمانی «وحدت‌آفرین و دوستدار جوانان» بود و با رویکرد فراجناحی بر جامعه اثرگذار بود و همواره مجاهدت‌های او با این هدف و نیت بود که پیوندی قوی میان اقشار مختلف مردم ایجاد کند و مراقبه دائمی این مرد بااخلاص، وفاداری به اصول اسلام و حرکت در مسیر رهبر معظم انقلاب بود.

فاطمه مهاجرانی در گفت‌وگو با «شرق»

از زندگی شخصی تا چالش‌های سخنگویی، فیلترینگ و...

وحیده کریمی: فاطمه مهاجرانی؛ چهره‌ای که تا قبل از انتخابات نمی‌شناختیم، این روزها در مقام سخنگویی، صدای دولت است؛ صدایی که اگرچه به مهربانی شهره شده، توانسته به حضور زنان در سیاست اعتبار جدیدی ببخشد. دکتر مهاجرانی هفته گذشته میهمان تحریریه «شرق» بود و همین فرصت مجالی شد برای گپ‌وگفتی که در جای‌جای سخنانش از مردم گفت، از شنیدن صدای مردم، نگرانی از معاش مردم و امید برای آینده مردم و اینکه برای پذیرش اشتباهات و قصورات دولت نباید لحظه‌ای درنگ کرد و هرجا سخن از کمبودها شد، کنار مردم ایستاد و بدون ترس عذرخواهی کرد و صریح از حق مردم دفاع کرد. شجاعت پذیرش اشتباهات در دولت چهاردهم مثال‌زدنی است و سخنگوی دولت فارغ از همه توضیحاتی که درباره سرنوشت مذاکرات با آمریکا، احتمال دیدار پزشکیان و ترامپ، ماجرای مرگ بیماران دیالیزی، موضوع رفع فیلترینگ و دلار تک‌نرخی و حتی ابعاد شخصی‌تری از زندگی خود ارائه داد، مادرانه از تولد ققنوس‌وار ایران گفت و امید داد که روزهای روشنی برای ایرانیان رقم خواهد خورد. فاطمه مهاجرانی متولد اراک در پاسخ به همه نقدها و سؤال‌های ما نشان داد که نه فقط یک معلم و یک مادر دلسوز برای وطن که یک سخنگوی واقعی برای شنیدن و پاسخ‌دادن است، اگر پای خط قرمز دولت یعنی «مردم» در میان باشد.

●●●

اجازه می‌خواهم مصاحبه را با معرفی خود شما شروع کنیم، شناخت افکار عمومی از شما در حد سخنگوی دولت بوده؛ تصویری که این مدت از شما شکل گرفته نگاهی مادرانه و معلم‌گونه و دلسوز وطن که تصویری غریب است از محیط مردانه و رسمی که از پاستور در چهار دهه گذشته دیده‌ایم؛ این نگاه مادرانه و محبت‌آمیز در کجا ریشه دارد. فاطمه مهاجرانی چگونه به اینجا رسیده است؟ و اینکه در محیط مردانه پاستور سخنگوی دولت بودن برای یک زن چه چالش‌هایی داشته است؟

خب من فاطمه مهاجرانی هستم، متولد مرداد ۱۳۴۹ در شهر اراک، خانواده ما چهار فرزند دارد و من فرزند دوم هستم. در واقع یک برادر از من بزرگ‌تر است و یک برادر بعد از من و یک خواهر هم که در واقع ته‌تغاری خانواده است. مرحوم پدرم فرهنگی و استاد دانشگاه بودند و یکی از بهترین معلم‌هایی که من در زندگی داشتم مادر و پدرم بودند، به جهت اینکه انسانیت و ادب را از مادر آموختم اگر چیزی آموخته باشم، البته اگر درخور آموختن این موضوع باشم و علاقه به مطالعه و عمیق نگاه‌کردن به خیلی از موضوعات را از مرحوم پدرم سعی کردم بیاموزم. در خانه ما معمولا کتاب یکی از دم‌دست‌ترین موضوعات بود و همیشه در خانه یک کتابخانه داشتیم. در خانه‌ای رشد کردیم که احترام با ادب و رفتار مهربانانه حاکم بود. اما مثل همه خانه‌ها چالش‌های خودش را هم داشت نه اینکه در فضای خلأ رشد کرده باشم بلکه روی زمین با همه موضوعات زمینی که وجود داشت ما هم زندگی می‌کردیم، سال ۶۸ وارد دانشگاه شدم و در رشته مهندسی مکانیک گرایش سیالات که همه می‌گفتند رشته مردانه‌ای است، تحصیل کردم. خیلی زود ازدواج کردم و در ۲۴ سالگی خداوند لطف کرد و یک پسر خیلی نازنین به ما داد و الان به واسطه ازدواج پسرم ما عملا یک دختر هم داریم و به خاطر اینکه عروس دارم، خیلی خوشحالم و خدا را شاکرم.

نوه هم دارید؟

خیر؛ اما بسیار مشتاق نوه‌دارشدن هستم.

از زندگی مشترکتان راضی هستید؟

همسرم بسیار آدم همراهی است و لازم می‌دانم از همین‌جا بگویم زن‌هایی که رشد اجتماعی می‌کنند، اگر اسم این چیزی که من هستم را رشد بخواهیم بگذاریم، حتما از خانواده‌ای می‌آیند که هم رشدکردن برایشان معنا شده و هم همسرشان حمایتگر بوده؛ یعنی بدون حمایت همسر واقعا امکان این رشد وجود ندارد. اما پرسیدید که این نگاه از کجا می‌آید؟ واقعیتش وقتی آدم مادر می‌شود، همه افرادی را که هم‌سن فرزند خود هستند، مثل شماهایی که اینجا هستید، عین فرزند خود می‌بیند و مثلا برخی از اوقات خبرنگاران سؤال‌پیچم می‌کنند که در دلم می‌گویم ای جان این‌قدر شیطنت نکنید.

واقعا بدون اغراق این حس مادرانه است. در اینکه چندصباحی این فرصت خدمت از جنس کار سیاسی ایجاد شود، باید چیزی بر آن افزون کرد و این افزونگی از جنس مهربانی، صداقت و احترام و از جنس اعتماد است. از جنس فرارنکردن؛ از جنس ایستادن، از جنس عذرخواهی و از جنس پذیرش است. هیچ موجودی نمی‌تواند در مقابل مهربانی وزیبایی زانو نزند.

خانم دکتر، بین توضیحاتتان یک سؤال بپرسم؛ روزهای اولی که شما به عنوان سخنگوی دولت معرفی شدید، چهره مادرانه و مهربان شما اولین برخورد جامعه با شما بود. این شناخت اولیه بعضا مورد انتقاد هم واقع می‌شد، زیرا جامعه عادت به شرایط رسمی و نگاه مردانه داشت و برایش این تصویر باورپذیر نبود. البته اکنون ماجرا کمی تغییر کرده، اما می‌شود راجع به آن روزهای اول که در رابطه با همه‌کنش‌های شما شاهد موجی از توییت‌های تند بودیم، آن روزها و چالش‌ها را برایمان مرور کنید؟ آیا آزار دیدید؟

اگر آدم بگوید آزار نمی‌بیند، درست نیست. واقعیتش من اصلا آن‌قدرها بزرگ نیستم که بگویم آزار ندیدم، ولی پذیرفتم که این آزارها بخشی از این کار است. برای نمونه، من در پاسخ به سؤالی از واژه «لشکرکشی» استفاده کردم. هیچ‌گونه قصدی دال بر خدای نکرده توهین به کسی نبود، ولی واژه‌ای بود که با یک تصویر ذهنی بر زبانم آمد و خب همین واژه حاشیه ایجاد کرد. البته در روز بعد در حیات دولت توضیح دادم، اما جامعه با این واژه ارتباط برقرار نکرد و ناراحت شده بود. وقتی ابزار کار کلام باشد، خیلی باید دقت کنیم. مولانا می‌فرماید: «عالمی را یک سخن ویران کند/ روبهان خفته را شیران کند». وقتی آدم تمام کارش با کلام است، خیلی باید مراقبت کند که کلمه به سمتی نرود که منافع ملی یا انسجام ملی آسیب ببیند یا دلی را بشکند. یکی دیگر از موارد بعد از حمله اسرائیل بود که پنج تا از جوانان عزیز ما به شهادت رسیدند. یک کلیپی آماده شده بود و در انتهای جلسه سخنگویی این کلیپ پخش شد. خب طبیعتا من می‌توانستم به عنوان یک آدم خیلی محکم بایستم، ولی عمدا ترجیح دادم که احساس خودم را به‌عنوان یک زن، یک مادر و به عنوان یک هم‌وطن، مقداری رها بگذارم. طبیعتا وقتی شما موسیقی را می‌شنوید که با صدای عالی همایون شجریان خوانده شده و تصاویری را که مال فرزندان این مرز و بوم هستند و آخرین جمله‌اش این بوده که «تو بخواب ما بیدار هستیم»، طبیعتا تأثیرانگیز بود. در پخش زنده، چون ویدئو پخش نشده بود و فقط چهره من دیده شد، بسیاری فکر کرده بودند که من فقط با این موزیک احساساتی شدم. آن هم یک موج ایجاد کرد و حملاتی شد. به برخی از دوستان گفتم که بگذاریم جامعه این را درک کند که کسی که در کار سیاسی است هم انسان است و احساس دارد و اتفاقا اگر این اشک جاری، اشک یک هم‌وطن در سوگ هم‌وطن دیگرش که یک جوان هم بوده، باشد. بنابراین طبیعتا روزهای اول میزان فشار خیلی زیاد بود، ولی فکر می‌کنم که الان مقداری اوضاع و احوال بهتر شده، با توجه به اینکه طبیعی هم هست، یعنی هر تغییری یک مقدار اوایل تنش دارد.

برگردیم به سؤال ابتدایی و معرفی فاطمه مهاجرانی از زبان خودش!

در ادامه مسیر زندگی فوق لیسانس مهندسی مکانیک گرفتم و در یکی از دانشگاه‌های اروپایی فوق لیسانس و دی‌بی‌ای را خواندم و بعد در دانشگاه شهید بهشتی دکتری سیاست‌گذاری بازرگانی را دریافت کردم و اکنون عضو هیئت علمی یکی از دانشگاه‌ها هستم. با افتخار می‌گویم که ذات و ریشه‌ام فرهنگی است و از اینکه از این آب و خاک پرفرهنگ هستم، به خودم می‌بالم و امیدوارم نماینده خوبی برای این مردم فرهیخته باشم، به خصوص برای زنان به جهت اینکه این فرصت همیشه مردانه بوده و الان که در اختیار زن‌هاست امیدوارم نماینده خوبی برای زن‌ها باشم.

با توجه به مشغله فعلی، زندگی خانوادگی تحت تأثیر قرار نگرفته است؟

اگر بگویم تحت‌الشعاع قرار نگرفته واقعیت نیست؛ خب خیلی زمان‌های من محدودتر شده ولی خیلی تلاش می‌کنم روال معمول زندگی مثلا میهمان‌کردن عزیزانم یا دورهمی‌های خانوادگی را حفظ کنم، حال من با در جمع بودن خوب می‌شود، وقتی که آدم‌ها را در آغوش می‌گیرم خیلی احساس بهتری پیدا می‌کنم.

خانم مهاجرانی تا قبل از دوره چهاردهم ریاست‌جمهوری، زنان در کابینه‌های مختلف حضوری تقریبا نمادین داشتند و حتی اگر معاونتی بوده آن‌قدر که انتظار داشتیم، بروز و ظهور نداشتند که در دولت جدید ما یک سخنگوی دولت داریم؛ صدای واحد دولت را یک خانم قرار است به گوش مردم برساند؛ بنابراین شاید عینی‌ترین و واقعی‌ترین نقشی که به یک خانم می‌شد داد، توسط آقای پزشکیان اتفاق افتاده. با توجه به حاکمیت نگاه مردانه در چهار دهه گذشت در پاستور، نگاه جناب رئیس‌جمهور به حضور شما و زنان در کابینه چگونه است؟

قبل از اینکه حکم بنده را امضا کنند، گفت‌وگوهایی با هم داشتیم، ایشان نگاه پشتیبانی در این خصوص داشتند و دارند و بسیار هم

عکس: سپندا کی/شرق

مطمئن بودند از این نگاه حمایتگر، در این مدت هم الحق و الانصاف به جز اخلاق‌مداری و حمایت و صداقت چیزی از ایشان در این زمینه ندیدم. البته همه افرادی هم که در دولت هستند، همین‌گونه رفتار می‌کنند، مثلا در شورای اطلاع‌رسانی آقای حضرتی یا آقای دکتر ربیعی دستیار اجتماعی رئیس‌جمهور همین‌طور آقای دکتر عارف به عنوان معاون اول و سایر وزرا، آقای حاجی‌میرزایی به عنوان رئیس دفتر، همه ارکان ریاست‌جمهوری به هر حال تلاش می‌کنند که از این فرصت بیشترین بهره‌برداری شود و من به‌خاطر این موضوع خدا را شاکرم.

امروز که میهمان تحریریه ما هستید، با یک خبر خوش همراه شد مبنی بر اینکه FATF قرار است بالاخره با موافقت رهبری با درخواست رئیس‌جمهور در مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی شود؛ امکان دارد از نگاه غالب در مجمع تشخیص مصلحت با توجه به رایزنی‌هایی که آقای رئیس‌جمهور داشتند برایمان بگویید؟ اینکه فضای مجمع چطور است و چه ارزیابی‌ای دارید؟

صرف اینکه راجع به مجمع بخواهم پاسخ دهم، می‌خواهم راجع به کل فضای سیاسی کشور این را عرض کنم و به شعار وفاق و این سخن پرتکرار رئیس‌جمهور که «با هم دعوا نداریم» اشاره کنم؛ ما در طول این سال‌ها مدام دعوا داشتیم، اصلا فرصت نمی‌کردیم حرف همدیگر را بشنویم؛ یعنی خیلی از اوقات حرف‌های درست فدای دعواها شد و طبیعتا با این رویکرد درستی که وفاق ایجاد کرده، بپذیریم موفقیت مال فرد نیست مال مردم است؛ به طور مثال سران قوا تصمیم می‌گیرند راجع به فیلترینگ دید خود را مثبت کنند، ما شاهد حذف مسدودیت برخی از سکوهای پیام‌رسان هستیم؛ منفعت این تصمیم در نهایت به مردم می‌رسد و طبیعتا هرقدر ما پیروزی را دستاوردی جمعی کنیم، چالش‌های بیشتری حل خواهد شد. ما با انبوهی از ناترازی‌ها مواجهیم و این در حالی است که ایران فی‌ذات ثروتمند است و توان رشد اقتصادی بالایی دارد، کما اینکه در بازه ۷۶ تا ۸۴ شاهد رشد اقتصادی بسیار خوبی بودیم؛ زیرا امور خیلی خوب داشت راهبری می‌شد، اما بعد از آن، سال‌هاست شاهد تورم‌های دورقمی بالا و رشدهای اقتصادی پایین هستیم. این امر ناشی از دغدغه مشترک نشدن مشکلات است. وظیفه دولت‌ها این است که خدمتگزار مردم باشند و در این مسیر مهم نیست چه کسی گل را می‌زند، زیرا در نهایت ایران باید پیروز شود. ان‌شاءالله اتفاقات بهتری در پیش باشد و بتوانیم خبرهای بهتری به مردم بدهیم و بیشتر با هم سر موضوعات مهمی که به مردم برمی‌گردد، «وفاق» کنیم.

خانم دکتر، «وفاق» کلمه کلیدی یا در حقیقت گفتمان جناب رئیس‌جمهور است. اما با توجه به تکرار بسیار زیاد، کمی لوث نشده؟ کافی است به برخورد جناح تندرو که منافعی جز منافع حزبی ندارد نگاهی بیندازیم. بعد از کلی سهم‌خواهی هرگز تن به وفاق ندادند. همین یک هفته، ۱۰ روز اخیر با موجی که برای مثلا استعفای آقای پزشکیان راه انداختند یا تکرار صف‌کشی‌های خیابانی یا صف‌کشی موتورسواران که به دنبال شعله‌ورکردن خشم عمومی از شرایط اقتصادی هستند تا ماهی خود را بگیرند. بنابراین ممکن است بگوییم وفاق کارکرد خود را از دست داده؟

واقعیت این است که مردم بهترین قاضی هستند. مردم کسانی هستند که می‌گویند به پزشکیان زمان بدهیم تا کار کند. البته تعدادی از مردم عصبانی هستند. تعدادی از مردم منتظرند که خیلی سریع اقدامات انجام شود. ولی خیلی از مردم هم معتقدند که برای عبور از بحران‌ها نیاز به زمان است و این بسیار دستاورد بزرگی است. همین موضوع FATF مال امروز و دیروز نیست. خب وقتی کار جریان پیدا می‌کند، این نشان از کارکرد وفاق است. ممکن است که آن دستاورد مدنظر برخی محقق نشود، ولی مهم این است که مردم اثرش را در زندگی خود و در سفره خود، در مراودات اجتماعی و در امنیت اجتماعی خود ببینند. حال مردم و سفره مردم میزان‌الحراره کارکرد هر دولتی است.

شما به دستاوردهای وفاق اشاره کردید، از جمله رفع فیلترینگ. خانم دکتر، مردم به شوخی می‌گویند دلار چقدر شود تلگرام و اینستاگرام رفع فیلتر می‌شود؟ بالاخره گام دوم شامل چه گشایش‌هایی است و مهم‌تر اینکه در تحقق مرحله نخست وفاق آرا به چه شکل بود؟

اولا از اینکه مردم ذهنشان این مقدار درگیر موضوعات این‌چنینی شده خیلی ناراحتم. به هر حال من به عنوان سخنگوی دولت خیلی بیشتر مایل بودم که ذهن مردم آرام بود و این‌جور درگیر این موضوعات نبود، ولی با واقعیت فقط یک کار می‌شود کرد و آن پذیرش واقعیت است. در مورد حذف مسدودسازی یا همان فیلترینگ از برخی از سکوها، خب مسیر سختی طی شد. به هر حال یک بار رفت در شورا، در جریانش هستید و کار به یک کارگروه سپرده شد. در نهایت با اجماعی که بین سران قوا شکل گرفت، انجام شد. شهید رئیسی هم سعی کرد فیلترینگ را حذف کند اما نتوانست. پس این اتفاق را درعین حال که نمی‌گویم خیلی دستاورد بزرگی است، ولی به هر حال به عنوان یک گام بزرگ به رسمیت بشناسیم بقیه مسیر هم طی خواهد شد. اما در مورد دلار که فرمودید حتما وضعیت دلار مطلوب نیست، اما چند تا موضوع دارد چون شاید در سؤالاتتان هم باشد.

بله، اگر راجع به ماجرای تک‌نرخی‌شدن دلار و برنامه دولت برای سرنوشت دلار هم توضیح بدهید ممنون می‌شوم.

خیلی از اوقات صدا به صدا نمی‌رسد. من در نشست سخنگویی قبل در این رابطه توضیح دادم ولی صدایمان به مردم نرسید و اتفاقا از شما ممنونم که فرصتی فراهم کردید و این صدا را به مردم می‌رسانید. ببینید، در همه دنیا وقتی شما تنوع نرخ ارز را دارید، باعث می‌شود که رانت به وجود بیاید. باعث رانت و متعاقب آن فساد و اختلاس می‌شود که اخبار اختلاس و فساد در سال‌های گذشته کم نشنیدیم. قانون برنامه هفتم، دولت را مکلف به حذف این تنوع نرخ ارزها کرده است؛ چون ما نرخ چهار هزارو ۲۰۰ تومانی، ۲۸ و ۵۰۰، چهل‌وخرده‌ای و... داشتیم، همین‌جور این تنوع نرخ ارز ترجیحی و توافقی ادامه داشت. کم‌کردن تنوع نرخ ارزها حتما کار درستی است، منتها هم‌زمان شد با یکی دو تا موضوع. یکی پایان سال مسیحی و آغاز سال جدیدی که من از همین‌جا به همه هم‌وطنان مسیحی و به همه جهان تبریک می‌گویم و آرزو می‌کنم که سالی پر از صلح و دوستی در جهان داشته باشیم. همیشه در همه دوره‌ها با شروع سال مسیحی و نزدیک‌شدن به این ایام، ما با افزایش تقاضا در بازار مواجهیم. نکته دوم، متناسب با همین ایام، ما افزایش تقاضا برای واردات در یک‌سری از محصولات را داشتیم. از طرفی خاموشی‌هایی که پیش آمد که به خاطر ناترازی انرژی بود و آلودگی هوا و سرما هم افزون بر مشکلات شد و این هم‌زمانی‌ها با موضوع پایان سال طبیعتا مقداری نرخ ارز را بالا برد. البته نرخ ارز معمولا متأثر از اقدامات بیرونی هم هست. لذا نابسامانی‌های سیاسی و اقدامات بیرونی تأثیرگذار است، اما این اقدام در مجموع اقدام درستی است و به‌شدت به کاهش رانت و کاهش فساد کمک می‌کند و در نهایت حامی تولید داخل و متعاقب آن حامی اشتغال‌زایی خواهد بود. زیرا با افزایش قیمت ارز، معمولا محصولاتی وارد می‌شود که دارای مزیت باشند و محصولاتی که تولیدات مشابه داخلی دارند، وارد نمی‌شوند. به همین خاطر تولید داخل قوت می‌گیرد. طبیعی است که هرچقدر تولید و صنعت در داخل کشور تقویت شود، برای کشور بهتر است و بی‌کاری کمتر می‌شود و شاهد رشد اقتصادی خواهیم بود.

البته بحث تولید و رشد اقتصادی اهداف میان‌مدت و حتی درازمدت هستند، اما در شرایطی که چرخ تولید متأثر از تحریم‌ها و مشکلات تأمین مواد اولیه و بحران اقتصادی لنگ شده و بسیاری از کارگاه‌های تولیدی زیان‌ده هستند، برنامه کوتاه‌مدت و سفره مردم اهمیت زیادی دارد. در شرایط دلار ۸۲ هزار تومانی بار فکری و روانی زیادی بر مردم تحمیل شده؛ هدف و برنامه دولت برای مردم چیست؟

ما باید با حفظ معیشت مردم به سمت اقتصادهای به نسبت باز حرکت کنیم. یعنی اگر دولت بتواند با حفظ معیشت مردم، به خصوص اقشاری که آسیب‌پذیرند یا حقوق‌های خیلی ثابت و مشخص دارند و قطعا با افزایش تورم سهمشان از آسیب مشخص و زیاد است، به اصلاح ساختارهای قیمتی بپردازد. گام مهمی برداشته‌ایم، البته به شرط و شروط بسیار که قطعا معیشت مردم از همین شروط‌هاست. حتما معیشت مردم خط قرمز آقای دکتر پزشکیان است. به‌شدت تأکید دارند که هر تصمیمی که گرفته می‌شود، باید معیشت مردم و زندگی و سفره مردم لحاظ شود. مایلم تأکید کنم که در جلسات هیئت دولت اگر به طور مثال ایشان مثلا هزار کلمه صحبت کنند، حداقل ۲۰ درصد از این کلمات بحث مراقبت از مردم و محرومین است. به هر حال ما باید این اقتصاد را آرام‌آرام اصلاح کنیم.

ادامه در صفحه ۳

خبر

عضو کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «شرق»:

استیضاح وزرا به صلاح نیست

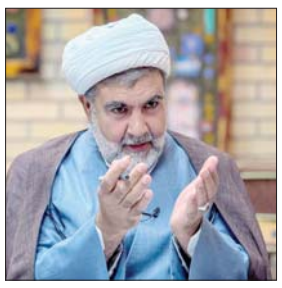

زهرا قاسمی: عضو کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس شورای اسلامی، ضمن تأکید بر اهمیت همکاری و حمایت از دولت در شرایط کنونی، تأکید کرد استیضاح وزرا در این مقطع به صلاح نیست. موسی غضنفرآبادی، عضو کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با خبرنگار «شرق»، در پاسخ به سؤالی درباره مباحث مطرح‌شده پیرامون استیضاح وزرای دولت و انتقادات نسبت به عملکرد دولت، گفت: «در شرایط کنونی و با توجه به وضعیت کشور، استیضاح وزرا مناسب نیست و همان‌طور که رئیس مجلس نیز بیان کردند، دولت نیاز به حمایت و فرصت دارد تا بتواند برنامه‌های خود را اجرائی کند. بااین‌حال، اگر عملکرد دولت و وزرا به‌گونه‌ای باشد که مسئولیت‌ها به‌درستی انجام نشود یا اقدامات جدی و کارشناسی‌شده‌ای صورت نگیرد، مجلس موظف است که وارد عمل شود».

ضرورت رویکردی اخلاق‌مدارانه در انتقادات به دولت

او خواستار رویکردی اخلاق‌مدارانه در انتقادات به دولت شد و افزود دولت باید هوشمندانه و در چارچوب قوانین بالادستی عمل کند.

عضو کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس شورای اسلامی درباره مسائل اقتصادی و افزایش نرخ ارز و گرانی‌ها اظهار داشت: «وضعیت موجود قابل قبول نیست و این شرایط برای ملت، مجلس و همه مردم دغدغه ایجاد کرده است. دولت باید هوشمندانه و مدبرانه در این خصوص عمل کند و نهادهایی مانند بانک مرکزی و وزارت اقتصاد باید دقیق‌تر و مسئولانه‌تر وظایف خود را انجام دهند. همچنین ریل‌گذاری‌های مجلس در قالب برنامه هفتم توسعه و قوانین بالادستی باید مبنای عملکرد دولت باشد و حرکت خارج از این چارچوب‌ها به‌هیچ‌وجه قابل‌قبول نیست».

رفتارهایی که شکل توهین به خود می‌گیرند، غیرقابل قبول و غیراخلاقی هستند

غضنفرآبادی با اشاره به موضوع انتقادات نسبت به دولت افزود: «انتقاد حق طبیعی هر شهروند و نماینده‌ای است، اما این انتقادات باید سازنده و همراه با ارائه راه‌حل باشد. رفتارهایی که شکل توهین به خود می‌گیرند، غیرقابل قبول و غیراخلاقی هستند. ما مسلمان هستیم و اخلاق اسلامی اجازه چنین رفتارهایی را نمی‌دهد. به همین دلیل توهین به رئیس‌جمهور یا اعضای دولت به‌هیچ‌وجه مفید نبوده و راه‌گشای مشکلات نخواهد بود».

مسئله نفوذ در بدنه دولت

او در ادامه درباره مسئله نفوذ در بدنه دولت توضیح داد: «بحث نفوذ، موضوعی جدی است که در همه دولت‌ها وجود داشته و نمی‌توان آن را انکار کرد. دولت باید نسبت به این مسئله هوشیار باشد و با مراقبت از حضور افراد ناآگاه یا کسانی که می‌خواهند آسیب برسانند، مانع بروز مشکلات شود».

دولت دقت و تدبیر بیشتری داشته باشد

عضو کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس شورای اسلامی در پایان تصریح کرد: «همه ما باید تلاش کنیم که دولت موفق شود؛ چراکه موفقیت دولت، موفقیت کشور است. درعین‌حال، دولت باید با دقت و تدبیر بیشتری در موضوعاتی مانند مدیریت اقتصادی عمل و از این شرایط دشوار عبور کند».